

e-Arşiv Fatura, e-Fatura Düzenleyen Mükelleflerin YN ÖKC kullanma mecburiyeti

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ MÜKELLEFLERİNİN ÖDEME KAYDEDİCİ CİHAZLARI KULLANMALARI MECBURİYETİ HAKKINDA KANUN
Özelge no	27575268-105[3100-2015-439]-188672
Tarih	04.08.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 27575268-105[3100-2015-439]-188672 04.08.2016

Konu : San. ve Tic. Ltd. Şti.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; Vergi Dairesi Müdürlüğünün vergi kimlik numaralı mükellefi olarak tekstil ürünleri imalatı toptan ve perakende satış işi ile iştigal ettiğiniz ve internet üzerinden de perakende olarak satış yaptığınız, perakende satış yapan şubelerinizde ödeme kaydedici cihaz bulunmakla birlikte fatura düzenleme haddine bakılmaksızın tüm satışlarınız için fatura düzenlendiğiniz, şirketinizin 01.01.2016 tarihinden itibaren hem yeni nesil ödeme kaydedici cihaz (YN ÖKC) kullanma hem de e-Arşiv uygulamasına geçme mecburiyetinizin bulunduğu, satışlarınıza ilişkin tüm faturaların (e-fatura kapsamında düzenlenenler hariç olmak üzere) e-Arşiv kapsamında düzenlenmesi halinde de YN ÖKC kullanma mecburiyetinizin olup olmadığı konusunda tereddüt olduğu belirtilerek;

-İnternet ortamı dışındaki tüm satışlarınız için (e-fatura kapsamına girenler hariç) e-Arşiv fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği,

-Tüm satışlarınız için e-Arşiv fatura düzenlenmesi halinde perakende satış yapılan iş yerlerinizde yeni nesil ödeme kaydedici cihaz bulundurma ve kullanma mecburiyetinizin bulunup bulunmadığı,

hususlarında Başkanlığımızdan görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

Bilindiği üzere, 30/12/2013 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 433 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile e-Arşiv Faturası Uygulaması hayata geçmiş ve ayrıca Tebliğ kapsamında belli mükellef gruplarına e-Arşiv Fatura Uygulamasına geçme zorunluluğu getirilmiştir.

433 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği '3-e-Arşiv Uygulaması İzni' başlıklı bölümünde aşağıdaki açıklamalar yapılmıştır;

"Bu Tebliğ kapsamında e-Arşiv Uygulamasından yararlanma izni verilen mükellefler;

a) 397 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilen e-Fatura Uygulamasına kayıtlı olanlara düzenledikleri faturaları anılan Tebliğe göre "e-Fatura" olarak oluşturmak, iletmek, muhafaza ve istenildiğinde ibraz etmek zorundadırlar.

b) (443 Sıra No.lu GT İle Değişen Hali) Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 397) ile getirilen e-Fatura Uygulamasına kayıtlı olmayan vergi mükelleflerine e-Arşiv Uygulaması kapsamında "e-Arşiv Fatura" oluşturmaya, kâğıt ortamında göndermeye ve oluşturulan faturaların ikinci nüshasını elektronik ortamda muhafaza ve istendiğinde ibraz etmeye zorunludurlar. Bununla birlikte söz konusu mükellefler, e-Arşiv Uygulaması kapsamında oluşturdukları faturaları alıcısının talebi doğrultusunda ve www.efatura.gov.tr internet adresinde yayımlanan e-fatura format ve standardını kullanmak ve de söz konusu faturanın basılabilir görüntüsünü de eklemek şartıyla, müşterilerine elektronik ortamda da iletebilirler. Bu durumda e-Arşiv Faturasının ayrıca kağıda basılmasına gerek bulunmamaktadır.

c) Vergi mükellefi olmayanlara ise e-Arşiv Uygulaması kapsamında "e-Arşiv Fatura" oluşturmaya, müşterilerinin talebi doğrultusunda elektronik ortamda iletmeye veya kâğıt ortamında göndermeye, oluşturulan faturaların ikinci nüshasını elektronik ortamda muhafaza etmeye ve istenildiğinde ibraz etmeye zorunludurlar."

Ayrıca, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun (VUK) 232 nci maddesinde; "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:

- 1-Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;
- 2-Serbest meslek erbabına;
- 3-Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;
- 4-Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;
- 5-Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tesbit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş

bedelinin (4444 sayılı Kanunun 13/C-4 maddesiyle belirlenen miktarlar Yürürlük; 14.8.1999) 50.000.000 lirayı (460 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2016'dan itibaren 900, -TL) geçmesi veya bedeli 50.000.000 liradan (460 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2016'dan itibaren 900, -TL) az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir." hükmü bulunmaktadır.

Bununla birlikte, 15.06.2013 tarih ve 28678 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile satışı yapılan malları aynen veya işlendikten sonra satışını yapanlar dışındaki kimselere satan veya aynı kimselere hizmet veren birinci ve ikinci sınıf tüccarlara (perakende teslimde bulunan veya hizmet ifa eden) Vergi Usul Kanununa göre fatura vermek zorunda olmadıkları mal satışları veya hizmet ifalarının belgelendirilmesinde (6.12.1984 tarihli ve 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre kullanmak zorunda oldukları ödeme kaydedici cihazların yerine) "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları" kullanma mecburiyeti getirilmiş, 466 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde ise Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları kullanma mecburiyetinin başlangıç tarihleri; satış hacmi, kullanılan ÖKC modeli ve satış sistemlerinin özellikleri de göz önünde bulundurularak 2016 yılı içine kademeli olarak yeniden belirlenmiştir. Bu düzenlemeye göre;

2014 yılı satışları veya gayri safi iş hasılatı:

- 1 milyon TL'yi aşan mükellefler için, 1/4/2016 tarihinden,
- 1 milyon TL'den 500 Bin TL'ye kadar olan mükellefler için, 1/7/2016 tarihinden,
- 500 Bin TL ile 150 Bin TL arasında olan mükellefler için, 1/10/2016 tarihinden,
- 150 Bin TL'den az olan mükellefler için, 1/1/2017 tarihinden,

itibaren Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihaz kullanma mecburiyeti başlayacaktır.

Dileyen mükellefler ise yukarıda belirtilen tarihlerden önce de Maliye Bakanlığınca onaylanmış Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları olarak kullanabileceklerdir.

Ayrıca YN ÖKC kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen ve perakende nitelikli mal teslimi veya hizmet ifalarında; ÖKC'lerden ÖKC fişleri haricinde bilgi/makbuz amaçlı "BİLGİ FİŞLERİ" nin düzenleneceği durumları ve bilgi fişlerinin düzenlenmesi sırasında uyulması gereken usul ve esasları belirleyen; "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan (YN ÖKC) Bilgi Fişleri Düzenlenmesine Dair Usul ve Esaslara İlişkin Teknik Kılavuz" 02.12.2015 tarihinde Başkanlığımız internet sitesinde yayınlanmış olup söz konusu kılavuzun ilgili bölümlerinde aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir.

Mezkur kılavuzun "Faturalı Satışlara İlişkin Olarak Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazlardan Düzenlenecek Bilgi Fişleri " başlıklı 9.1. bölümünde;

" YN ÖKC kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen satışların, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 232. Maddesinde fatura düzenlenmesi mecburiyeti bulunan vergi mükelleflerine yapılmış olması veya müşterinin nihai tüketici olmakla beraber fatura istemesi ya da satış tutarının fatura düzenleme haddini aşması halinde; satıcının müşteriye fatura vermesi zorunludur.

Bu şekilde düzenlenen/düzenlenecek faturalara istinaden YN ÖKC'den aşağıdaki örneklere ve açıklamalara uygun bilgi fişleri düzenlenecektir.

Fatura (e-Fatura ve e-Arşiv faturasının kağıt çıktısı dahil), sevk irsaliyesi veya irsaliyeli faturanın, satış anında düzenlenerek müşteriye verilmesi ve tahsilatın banka veya kredi kartı ile yapılmamış olması halinde YN ÖKC'de oluşturularak EKÜ'de kayıt altına alınması zorunluluğu bulunan bilgi fişinin ayrıca kağıt çıktısının alınması ve müşteriye verilmesi zorunluluğu bulunmamaktadır. " açıklamalarına yer verilmiştir.

" Satıcının e-Arşiv Faturası Uygulamasına Kayıtlı Olduğu Durumlarda " başlıklı 9.1.3. bölümünün

" 9.1.3.1. Müşteri Mükellef ve e-Fatura Uygulamasına Kayıtlı Olmadığı Durumda " başlıklı alt bölümünde "E-Arşiv Faturası uygulamasına geçen mükelleflerin e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan vergi mükelleflerine gerçekleştirmiş oldukları mal ve hizmet satışlarında; alıcının isteğine bağlı olarak; e-Arşiv uygulaması üzerinden tanzim edecekleri e-Arşiv Faturasını elektronik ortamda iletecekler veya kağıt çıktısını imzalayarak vereceklerdir. YN ÖKC'den ise işlem anında e-Arşiv Faturalı satışlara ait ekte örneği belirtilen bilgi fişi (2 veya 3 No.lu) düzenlenecektir." açıklamasına,

" 9.1.3.2. Müşteri Mükellef ve e-Fatura Uygulamasına Kayıtlı Olduğu Durumda " başlıklı alt bölümünde (kılavuzun 9.1.2.2. bölümünde belirtilen şekilde işlem yapılacağını belirterek); " Müşteriye e-Fatura elektronik ortamda tanzim edilip elektronik ortamda iletilmesi gerekmektedir. YN ÖKC'den ise e-faturalı satışlara ait ekte örneği belirtilen bilgi fişi (2 veya 3 No.lu) verilecektir. " açıklamasına,

" 9.1.3.3. Müşteri Nihai Tüketici Olduğu Durumda " başlıklı alt bölümünde (kılavuzun 9.1.3.1. bölümünde belirtilen şekilde işlem yapılacağını belirterek); "E-Arşiv Faturası uygulamasına geçen mükelleflerin e-Fatura uygulamasına kayıtlı olmayan vergi mükelleflerine gerçekleştirmiş oldukları mal ve hizmet satışlarında; alıcının isteğine bağlı olarak; e-Arşiv uygulaması üzerinden tanzim edecekleri e-Arşiv Faturasını elektronik ortamda iletecekler veya kağıt çıktısını imzalayarak vereceklerdir. YN ÖKC'den ise işlem anında e-Arşiv Faturalı satışlara ait ekte örneği belirtilen bilgi fişi (2 veya 3 No.lu) düzenlenecektir." açıklamasına,

yer verilmiştir.

Bu açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, YN ÖKC kullanılmak suretiyle gerçekleştirilen ve perakende nitelikli mal teslimi veya hizmet ifalarında, fatura, e-Fatura veya e-Arşiv faturası düzenlenmekte olması halinde dahi YN ÖKC'lerden ÖKC fişleri haricinde bilgi/makbuz veya niteliğine göre irsaliye amaçlı "BİLGİ FİŞLERİ" nin düzenlenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar uygulaması kapsamında Gelir İdaresi Başkanlığınca internet sitesinde yayınlanmış bulunan "Gelir İdaresi Başkanlığı ÖKC Harici Donanım ve Yazılım Haberleşme Protokolü GMP-3" dokümanında; ÖKC'lere harici olarak bağlanacak cihazlar ile uygulama yazılımlarının; güvenli haberleşme kuralları, iletişim prensipleri ve temel işlem adımları açıklanmış bulunmaktadır. Söz konusu doküman ve ilgili diğer teknik kılavuzlara göre; perakende mal ve hizmet satışlarına ait mali işlemlerin yeni nesil ÖKC tarafından başlatılacağı, kayıt altına alınacağı ve işlemlerin ÖKC'de sonlandırılacağı, bu temel neden ile; perakende satış uygulamalarında kullanılan ÖKC'ler ile harici sistemlere ait donanım veya yazılımların, ilgili teknik dokümanlarda belirtilen eşleştirme veya tanımlandırma esasları da dikkate alınarak, ÖKC ile uyumlu (entegre, bütünleşik) yapıda kullanılmaları gerekmektedir.

Yukarıda yapılan tüm bu açıklamalar çerçevesinde; gerek internet ortamında gerekse internet ortamı dışında gerçekleştirilen perakende mal ve hizmet satışlarınızda müşteriye Fatura (e-Fatura veya e-Arşiv faturası dahil) düzenlenmesi durumlarında da Yeni Nesil ÖKC kullanım zorunluluğunun bulunduğu ve bu tür satışlarda YN ÖKC'den bilgi/makbuz veya niteliğine göre irsaliye yerine geçen "Fatura Bilgi Fişlerinin" düzenlenmesi gerekmekte olup, bu çerçevede işletmenizde 3100 sayılı Kanun kapsamında ÖKC kullanım zorunluluğu bulunan perakende mal ve hizmet satışlarınızın ÖKC fişi veya Bilgi Fişleri ile belgelendirilmesinde kullanılmak üzere Yeni Nesil ÖKC bulundurma ve kullanma zorunluluğunuz bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026